

Výzkum, vývoj, inovace a jejich podpora z fondů a politik EU

*Petr Zahradník
EU Office České spořitelny*

Připraveno pro Inovační fórum 2008

Výzkum, vývoj a inovace a jejich pružná a neodkladná aplikace v ekonomickém procesu představují společně s faktorem vzdělávání nejdůležitější dlouhodobý zdroj ekonomického rozvoje a prosperity země a jejích regionů.

Ne náhodou představují výzkum, vývoj a inovace na straně jedné, a vzdělávání na straně druhé spojité nádoby, s řadou vzájemně propojených souvislostí pro účely mezinárodního srovnávání i zdrojů jejich financování.

Vymezení a definice

Hrubé výdaje na výzkum a vývoj představují souhrnný ukazatel finančních vstupů do oblastí výzkumu a vývoje, který je používán pro účely mezinárodního srovnávání. Pro snadnost a korektnost srovnání je obvyklé vyjadřovat jej ve vztahu k HDP. Tento poměr je označován jako VaV intenzita a vyjadřuje náročnost HDP na výdaje na výzkum a vývoj. Ukazatel výdajů na výzkum a vývoj zahrnuje celkové výdaje na tuto oblast, realizované na území daného státu v daném období. Není přitom rozlišován zdroj financování (zahraniční – tuzemský; soukromý – veřejný, apod.), ani jeho účel (běžný nebo kapitálový výdaj).

Vývoj tohoto ukazatele v čase v mezinárodním porovnání výrazně ovlivňují strukturální charakteristiky jednotlivých národních ekonomik (například vysoký podíl velkých nadnárodních společností a jejich objem výdajů na výzkum a vývoj, odvětvová struktura ekonomiky apod.).

Ruku v ruce s výdaji na výzkum a vývoj jsou sledovány rovněž na úrovni mezinárodního srovnávání výdaje na vzdělávání.

Objem výdajů na výzkum a vývoj, společně s výdaji na vzdělávání, představují tzv. znalostní intenzitu HDP jednotlivého národního státu a do jisté míry monitoruje a předurčuje jeho dlouhodobou konkurenceschopnost. Pokud vztáhneme vývoj znalostní intenzity HDP jednotlivých národních ekonomik EU s vývojem jejich HDP na obyvatele jako základního, souhrnného ukazatele jejich ekonomické vyspělosti a prosperity, objeví se nám v zásadě dvě skupiny zemí. V rámci první z nich jejich příznivá ekonomická prosperita přímo odráží fakt, že tyto země vynakládají na výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání značné množství prostředků (někdy dokonce relativní porovnání objemu těchto výdajů převyšuje aktuální vývoj ekonomické vyspělosti); v případě jiné skupiny zemí je ekonomická prosperita dosahována i přesto, že relativní objem výdajů na výzkum, vývoj, inovace a vzdělání se může zdát být nedostatečný.

Mezinárodní srovnání a pozice České republiky

V obecnějším vyjádření nicméně alespoň současné porovnání poměrně jasně ukazuje, že celá řada z nejbohatších evropských i světových ekonomik vykazuje nejvyšší hodnotu znalostní intenzity HDP a naopak relativně chudší země (například v rámci OECD; do porovnání nejsou zahrnuty absolutně chudé země, v nichž většinou jsou tyto typy výdajů zcela extrémně nízké) vykazují nižší hodnoty ukazatele znalostní intenzity. Zajímavé jsou pak i odlišné poměry mezi výdaji na výzkum a vývoj, a na vzdělávání v jednotlivých zemích.

Žebříčku znalostní intenzity v evropském kontextu vévodí severské země (Švédsko – 11,4% HDP, vzdělávání – 7,6%, výzkum a vývoj – 3,8%, což je vůbec nejvíce na světě mezi srovnávanými zeměmi; Dánsko – 11,2%, vzdělávání 8,8% - vůbec nejvíce na světě, výzkum a vývoj – 2,4%; Island – 11,1%, vzdělávání 8,3%, výzkum a vývoj – 2,8%). Vysoké hodnoty v Evropě vykazují rovněž Finsko (10,1%), Švýcarsko (9,5%), Francie (8,5%), Slovinsko (8,4%), Rakousko (8,3%), Belgie (8,2%), Německo (8,0%) či Velká Británie (8,0%). Průměr EU-27 činí 7,5%.

Hodnota pro Českou republiku je 6,5%; 5,0% je určeno na vzdělávání (což je například srovnatelné s Japonskem či Německem) a 1,5% na výzkum a vývoj (srovnatelné například s Norskem, Lucemburskem či Slovinskem).

Nižší hodnota než v České republice je v rámci EU vykazována v podstatné většině nových členských zemí (s výjimkou Slovinska), ale i v porovnání s řadou zemí EU-15, vůči nimž neplatí úplná korelace mezi znalostní intenzitou HDP a mírou ekonomické vyspělosti (nejmarkantnější je to v případě dvou nejbohatších zemí EU při použití ukazatele HDP na obyvatele – Lucemburska a Irska, s hodnotami 5,5%, resp. 6,4%.

Pod českou úroveň se nachází rovněž Španělsko (6,1%), Itálie (6,2%), Portugalsko (6,2%) a Řecko (5,0%).

Aktivity spojené primárně s výzkumem a vývojem mají v souvislosti s plněním Lisabonské strategie cíl dosažení úrovně 3% HDP v roce 2010 pro EU-27 a 2,1% pro Českou republiku.

Z mimoevropských zemí jsou v žebříčku nejvýše Japonsko (8,1%) a USA (10,2%). Samotné výdaje na výzkum a vývoj činí v případě USA 2,7% HDP a Japonska 3,2%.

Relevantní dotační nástroje z Operačních programů České republiky

Znalostní intenzita HDP jednotlivého členského státu EU a jeho regionů může být v současném programovacím období 2007 – 2013 významným způsobem podpořena prostřednictvím řady nástrojů.

Z pohledu strukturálních fondů EU a strategických programovacích dokumentů Operačních programů, zajišťujících věrohodnou distribuci těchto fondů v konkrétních podmínkách jednotlivých členských zemí a jejich regionů, bude vhodné se na tyto nástroje podívat optikou jednotlivých Operačních programů.

Ze 24 Operačních programů v České republice mají dva ve svém názvu termín „inovace“. Právě tyto dva Operační programy tudíž označme z pohledu našeho zájmu za klíčové a

primární jak z hlediska rozsahu podporovaných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit, tak i z pohledu disponibilních částek.

Předchozí text naznačil zřejmou a logickou souvislost výzkumných, vývojových a inovačních aktivit s činnostmi vzdělávacími; tyto označme pro účely následujícího textu za odvozené.

A konečně, řada Operačních programů se tématu výzkumu, vývoje a inovací dotýká spíše okrajově, v řadě případů uživatelsky. Pro úplnost přehledu bude vhodné zmínit i ty z oblastí podpory v dalších Operačních programech, které se z různých pohledů dotýkají výzkumu, vývoje a inovací.

Možné otázky a problémové okruhy:

1. Odpovídá struktura a obsahová náplň Operačních programů aktuálním potřebám a okolnostem stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice? Jsou Operačními programy skutečně pokryty všechny inovační potřeby v České republice?
2. Je vhodné, že předmětné téma se v rámci Operačních programů zahrnuje do řady z nich?
3. Jak je to se sdílením kompetencí mezi inovativně zaměřenými Operačními programy?

Primární nástroje

Primární nástroje jsou reprezentovány **Operačním programem Výzkum a vývoj pro inovace**, který doposud čeká na své konečné schválení, a již schváleným **Operačním programem Podnikání a inovace**.

Operační program Výzkum a vývoj pro inovace zapadá do našeho tématu po celé své struktuře. Přibližme si tedy obsah jeho prioritních os a navržených částek alokace.

Jeho první prioritní osa - Evropská centra excelence je zaměřena na vytvoření omezeného počtu špičkových center s kvalitní VaV infrastrukturou. Tato centra se plně zapojí do Evropského výzkumného prostoru a zároveň budou vytvářet poznatky a výstupy, které budou využívány komerčními subjekty. Předpokládané spektrum aktivit umožní rekonstrukce a rozšíření budov VaV včetně přístrojového a laboratorního vybavení. V odůvodněných případech bude umožněna rovněž výstavba nových kapacit VaV. Umožněny budou rovněž tzv. start-up granty na spolufinancování náběhové fáze CE pro první tři roky jejich fungování a dále aktivity podporující VaV činnosti jako jsou například propagace center, příprava a řízení projektu, budování a provoz platformy pro partnerskou spolupráci centra excelence, studie, analýzy, mezinárodní benchmarking, včetně podpory pilotních projektů.

Pro účely první prioritní osy je navržena celková částka 800,2 mil EUR.

Druhá prioritní osa – Regionální VaV centra – je zaměřena na vybudování sítě kvalitně vybavených pracovišť VaV zaměřených na aplikovaný výzkum a na posílení jejich spolupráce s aplikační sférou (např. podniky, nemocnice atd.). Podpořena bude obnova a budování výzkumných a vývojových laboratoří, nových ústavů a institucí, a jejich vybavení příslušnou moderní přístrojovou technikou v souvislosti s budoucím vývojem nových technologií, rekonstrukce a rozšíření kapacit výzkumu a vývoje; ve prospěch této prioritní osy je alokováno 800,2 mil. EUR.

Třetí prioritní osa je zaměřena na Komericializaci, popularizaci a internacionalizaci VaV. Cílem této priority je vytvořit ve výzkumných organizacích podmínky pro úspěšnou komercializaci výsledků vlastní VaV činnosti, včetně systémů ochrany duševního vlastnictví a podpory zakládání nových technologicky orientovaných firem. Dalším cílem prioritní osy je zlepšit systém informovanosti o výsledcích VaV a přispět k jeho propagaci a popularizaci. Rozpracován bude systém evaluace a bude zefektivněn systém veřejné podpory VaV. V neposlední řadě by měla být posílena mezinárodní VaV spolupráce a zvýšena kapacita českých VaV týmů pro mezinárodní spolupráci. Tato prioritní osa je členěna do tří samostatných oblastí podpory z nichž první se zaměřuje na Komericializaci výsledků výzkumných organizací a ochranu jejich duševního vlastnictví, druhá se soustředí na samotnou Propagaci a informovanost o výsledcích VaV. Třetí oblast podpory se zaměřuje na Výzkumnou spolupráci se zahraničními partnery. Na tento účel je vyčleněno 270,4 mil. EUR.

Čtvrtá prioritní osa – Infrastruktura pro výzkum a vývoj na vysokých školách spojený s výukou a s přímým dopadem na nárůst lidských zdrojů pro výzkumné a vývojové aktivit je zaměřena na podporu kvalitní infrastruktury pro výzkum a vývoj na vysokých školách, na němž se podílejí studenti a který je tedy přímo spojený s výchovou budoucích odborných pracovníků ve výzkumu a vývoji. Na tuto prioritní osu je vyčleněno 487,2 mil. EUR.

Operační program Podnikání a inovace rovněž vykazuje řadu prioritních os, které jsou obsahově kompatibilní s naším tématem. Filozofie tohoto Operačního programu se od předchozího odlišuje zejména v tom, že jestliže v rámci OP VaVpI představuje hlavní subjekt a iniciátor projektových aktivit výzkumné, vývojové či inovační pracoviště, v případě OPPI je tímto projektovým nositelem podnikatelský subjekt, usilující o spolupráci a součinnost na poli výzkumu, vývoje a inovací.

V rámci Operačního programu podnikání a inovace je s naším tématem kompatibilní například druhá prioritní osa – Rozvoj firem; zejména oblasti podpory zaměřené na rozvoj informačních a komunikačních technologií představují relevantní příklad; celá prioritní osa je vybavena částkou 660 mil. EUR (21,8% OPPI), pouze malá část z ní však bude splňovat požadavky kompatibility s výzkumem, vývojem a inovacemi.

Naproti tomu celá čtvrtá prioritní osa OPPI se nazývá Inovace a je zaměřena na ochranu práv průmyslového vlastnictví, zvýšení technických a užitných hodnot výrobků, technologií a služeb, zavedení nových metod organizace firemních procesů a spolupráce s firmami a veřejnými institucemi, vznik či rozšíření vývojového centra zaměřeného na výzkum, vývoj a inovace výrobků a technologií. Pro účely této prioritní osy je možné počítat s částkou 680,2 mil. EUR, tedy 22,4% OPPI; pro účely rozvoje inovací pak je k dispozici v plné výši.

To by mělo platit i pro využití páté prioritní osy – Prostředí pro podnikání a inovace. V jejím rámci by se měla podpory dočkat podpora vytváření a rozvoje územně koncentrovaných odvětvových nebo oborových seskupení podnikatelských subjektů, vědecko-výzkumných, vzdělávacích a jiných podpůrných institucí, podpora zapojování českých výzkumných institucí a podniků do mezinárodních technologických platforem, zakládání a rozvoj podnikatelských inkubátorů a podnikatelských inovačních center (BIC, PIC apod.), které provozují inkubátor; podpořena by měla být i infrastruktura pro vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů podnikatelských subjektů, příprava podnikatelské zóny, přeměna brownfieldu na

podnikatelskou zónu apod. Na tyto účely je vyčleněna částka 1.168,9 mil. EUR, tedy 38,4% celkové finanční alokace OPPI.

Tyto dva Operační programy tak představují primární a rozhodující programovací dokument i finanční alokaci – jakési menu – pro realizaci projektů podporujících výzkum, vývoj a inovace ze strukturálních fondů EU v programovacím období 2007 – 2013. Jako podpůrný finanční zdroj v této pasáži je zřejmě vhodné zmínit i prioritní osy Technická pomoc, obsažené v každém z obou Operačních programů, jež by měly přispět k jejich procedurálně správnému fungování.

Možné otázky a problémové okruhy:

1. Je finanční alokace pro účely skutečně viditelného rozvoje výzkumu, vývoje a inovací alespoň dostatečná?
2. Je struktura jednotlivých Operačních programů věcně a obsahově vyvážená?
3. Jak je to se srozumitelností a vnitřní složitostí Operačních programů?
4. Jaká jsou největší implementační rizika?
5. Jsou dobře připraveny procesy pro hodnotící proces, monitoring, soulad s ukazateli, vyhodnocování jednotlivých fází projektového procesu a pravidelnou publicitu výsledků?

Odvozené nástroje

Za odvozené – tedy spíše nepřímo související – nástroje z množiny Operačních programů, mající vztah k tématu výzkumu, vývoje a inovací, zmiňme rovněž dva – **Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost** a **Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost**. Oba dva jsou již schválené.

V případě Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost do našeho tématu explicitněji zapadá prioritní osa druhá Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj. V jejím rámci jsou relevantními oblastmi podpory například návrh a implementace systému podpory podnikání a podnikatelského přístupu a inovačních řešení v institucích terciárního vzdělávání a ve výzkumu a vývoji, inovace systému řízení institucí terciárního vzdělávání a institucí výzkumu a vývoje, inovace vzdělávacích programů, další vzdělávání pracovníků výzkumu a vývoje, podpora mobility pracovníků mezi pracovišti výzkumu a vývoje a podnikatelským sektorem, spolupráce institucí terciárního vzdělávání a soukromého a veřejného sektoru při tvorbě a realizaci studijních programů. Tato prioritní osa disponuje částkou 626 mil. EUR, tedy 34,3% celkové finanční alokace OP VK.

Vzhledem k tomu, že ne každé vzdělávání má inovativní charakter, je možné jisté souvislosti s naším hlavním tématem registrovat dále v případě třetí prioritní osy Další vzdělávání, kde relevantními oblastmi podpory jsou například vytvoření komplexního systému dalšího vzdělávání, vzdělávací moduly apod. V jejím rámci bude celkem rozděleno 289,9 mil. EUR (15,8% OP VK).

Další možná souvislost by mohla být patrná v případě čtvrté prioritní osy Systémový rámec celoživotního učení, která je dotována částkou 227,1 mil. EUR, tedy 12,4% OP VK.

V případě Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost bude naše pozornost zaměřena pouze na velmi vybrané pasáže dvou prioritních os, jejichž dominantní zaměření je orientováno spíše na jiné oblasti než inovace, výzkum a vývoj.

V prvním případě se jedná o první prioritní osu OP LZZ Adaptabilita, v níž by relevantními oblastmi podpory mohly být například další profesní vzdělávání podporované zaměstnavateli, nové vzdělávací programy pro zaměstnance, příprava podnikových lektorů a instruktorů apod. V rámci celé prioritní osy je možné počítat s částkou 525,4 mil. EUR (28,6% OP LZZ); z ní však pouze menší část bude určena na primárně inovativní projekty.

To platí v ještě větší míře pro prioritní osu druhou Aktivní politika trhu práce, kde výrazně menšinový díl celkové alokace 605,8 mil EUR (33,0% OP LZZ) bude distribuován ve prospěch inovativních projektů.

<i>Možné otázky a problémové okruhy:</i>
--

1. Existuje reálná možnost synergií mezi primárními a odvozenými a sekundárními Operačními programy s ohledem na výzkum, vývoj a inovace?2. Jak je celkově hodnocena architektura Operačních programů v České republice? Akcentují klíčové strategické dokumenty – Národní strategický referenční rámec či Strategie hospodářského růstu – dostatečně význam inovací?

Okrajové, sekundární nástroje

V případě zbývajících Operačních programů představují témata související s výzkumem, vývojem a inovacemi okrajové a podpůrné oblasti podpory v rámci jinak zaměřených Operačních programů.

Jisté souvislosti s tématem inovace lze shledat například v rámci Operačního programu Životní prostředí, jeho sedmé prioritní osy Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu. Pro tento účel je vyčleněna suma 40 mil. EUR (0,9% celkového finančního objemu OP ŽP), z níž část by mohla být použita na projekty inovačního charakteru.

V případě Operačního programu Doprava lze jistou souvislost spatřovat v jeho šesté prioritní ose Podpora multimodální nákladní přepravy a rozvoj vnitrozemské dopravy, na kterou je uvolněno 120 mil. EUR (2,1% OP D).

Jisté souvislosti je pak možné nalézt i v případě Integrovaného operačního programu. Jeho prioritní osa 1 Modernizace veřejné správy obsahuje relevantní oblasti podpory například výstavbu datových sítí pro potřeby služeb veřejné správy, elektronizace služeb veřejné správy (e-justice, e-komunikace /daňová a celní správa/, e-kultura, e-učení, e-zdraví, e-doprava), digitalizace vybraných datových zdrojů, vybudování širokopásmových bezdrátových přístupových technologií. V rámci této prioritní osy je počítáno s částkou 334,5 mil. EUR, tedy 21,1% IOP.

I druhá prioritní osa IOP Zavádění ICT v územní veřejné správě patrně obsahuje některé relevantní oblasti podpory ve vztahu k našemu hlavnímu tématu; mezi ně snad lze zařadit

technologické řešení umožňující využívání e-governmentu v podmínkách územní veřejné správy, digitalizace vybraných datových zdrojů a zabezpečení jejich zpřístupňování všem oprávněným subjektům, kontaktní místa veřejné správy – Czech Point, broadband, širokopásmové bezdrátové přístupové technologie. V jejím rámci počítá IOP s částkou 170,8 mil. EUR, tedy 10,8% jeho celkové alokace.

Rovněž třetí prioritní osa IOP Zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb (s celkovou alokací 545,1 mil. EUR, tedy 34,5% objemu IOP) a jeho prioritní osa čtvrtá Národní podpora cestovního ruchu (65,2 mil. EUR, 4,1%) mohou být spojovány s realizací inovačních projektů. V prvním případě jsou relevantními oblastmi podpory například modernizace operačních středisek integrovaného záchranného systému v krajích, modernizace radiokomunikačního systému, výstavba modernizace operačních středisek policie apod.; ve druhé případě pak národní informační a rezervační systém.

Téměř zanedbatelný prostor pro realizaci inovačních projektů je vytvořen v rámci sedmi Regionálních operačních programů. I při zapojení značného množství fantazie lze menšinové náznaky nalézt například v případě ROP Moravskoslezsko (prioritní osa 2 Podpora prosperity regionu: zavádění ICT, multimediální vybavení, e-learning do výuky, rozvoj informačních služeb). Aplikace ICT v cestovním ruchu je patrná například z vymezených oblastí podpory v ROP Jihozápad a ROP Jihovýchod.

Zcela marginální až zanedbatelný výskyt inovačních prvků lze registrovat v rámci všech OP cíle Evropská územní spolupráce, jejichž celková alokace je velmi nízká (celkem 390 mil. EUR).

Srovnatelná alokace je vyčleněna v rámci cíle Konkurenceschopnost pro dva OP určené pro Prahu, kde se inovacím vytvořil poměrně slušný prostor. To platí především pro OP Praha Konkurenceschopnost. Jeho druhá prioritní osa Inovace a podnikání (53,6 mil. EUR; 22,8% OPPK) je dominantně zaměřena na naše hlavní téma, když jsou specifikovány relevantní oblasti podpory například při rozvoji inovační infrastruktury, vytváření partnerských vazeb mezi výzkumnými ústavami, vysokými školami a podniky, rozvoj inovačních schopností existujících podniků, podpora zakládání technologicky orientovaných firem, podpora malých a středních podniků v oblasti vývoje ICT, stimulace spolupráce firem, městské správy, podnikatelských sdružení, neziskového sektoru, výzkumných a dalších institucí.

V rámci první prioritní osy téhož OP Dostupnost a prostředí se otevírá možnost podpory e-services.

U druhého pražského OP adaptabilita lze vystopovat inovační souvislost v rámci jeho první prioritní osy Podpora rozvoje znalostní ekonomiky (41,4 mil. EUR; 38,2% OPPA), v níž relevantní oblasti podpory zahrnují podporu budování kapacit lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji.

Relevantní nástroje a podpůrné politiky Evropské komise

Z nástrojů Evropské komise pak nelze nezmínit například **7. rámcový program pro výzkum** a program **CIP**.

Z aktuálních aktivit pak aktualizovanou politiku **CORDIS** či aktuální rámec inovační politiky EU, iniciativy **PRO INNO EUROPE** nebo síť **IRE** nebo **EUROPE INNOVA**.

7. rámcový program pro výzkum a technologický rozvoj představuje hlavní nástroj pro finanční podporu výzkumu v EU v období 2007 - 2013. Kontinuálně navazuje na 6. rámcový program a představuje výsledek konzultací s vědeckou komunitou, výzkumnými a zákonodárnými institucemi a dalšími zainteresovanými stranami. Představuje tradiční rámcový nástroj na podporu výzkumu, jehož předchůdci byly založeny v roce 1984. Pro nynější období operuje s částkou 53,2 mld. EUR.

Nové charakteristiky 7. rámcového programu (v porovnání s minulými):

- rozpočtové navýšení (předchozí Rámcové programy však nebyly prováděny v rámci sedmiletých rozpočtových perspektiv),
- zesílení tématického zaměření na hlavní výzkumná témata (zdraví, ICT, vesmír, ...),
- Evropská rada pro výzkum (vytvořena první agentura pro financování rizikových, ale potenciálně velmi ziskových vědeckých a výzkumných aktivit v rámci EU),
- znalostní regiony (založeno na myšlence regionálního sdílení aktivit mezi různými partnery výzkumu – univerzity, výzkumná centra, nadnárodní společnosti, regionální úřady, malé a střední podniky),
- finanční sdílení rizik (zvýšení finanční podpory soukromým investorům do výzkumných projektů),
- společné technologické iniciativy (rozvoj konceptu partnerství).

Priority a programy 7. rámcového programu:

- Spolupráce – tématické oblasti + společné technologické iniciativy,
- Myšlenky + Evropské rada pro výzkum,
- Lidé – podpora mobility výzkumných pracovníků,
- Kapacity – podpora kapacit znalostní ekonomiky,
- Jaderný výzkum – specifický program pro naplnění cílů Euratom.

CIP (Competitiveness and Innovation Framework Programme) je zaměřen na posilování konkurenceschopnosti evropských podniků prostřednictvím tří programů:

- Program podnikání a inovace (EIP),
- Program podpory ICT politiky,
- Program inteligentní energie pro Evropu.

CORDIS představuje oficiální inovační informační platformu EU, kde je možné získat nejucelenější informace o inovačních aktivitách Evropské komise a dalších relevantních subjektů v rámci EU v následující struktuře:

- ICT,
- technologie informační společnosti,
- mezinárodní spolupráce,
- věda a společnost,
- bezpečnostní výzkum,
- evropský inovační portál,
- další programy a iniciativy.

PRO INNO EUROPE je nová iniciativa Generálního ředitelství Evropské komise pro podnikání a průmysl, s cílem být ústředním místem pro analýzu inovační politiky, vzdělávání a rozvoje v EU.

IRE (Innovating Regions in Europe) je iniciativa, jejímž cílem je posílit a usnadnit výměnu zkušeností a dobrých praktických postupů mezi evropskými regiony, které posilují jejich kapacitu na podporu inovací a konkurenceschopnosti mezi regionálními firmami prostřednictvím rozvoje a implementace regionálních inovačních strategií a schémat.

EUROPE INNOVA představuje iniciativu pro profesionály v oblasti inovací, která má identifikovat příležitosti a bariéry pro inovace.

Možné problémové okruhy a otázky:

1. Jsou hlavní směry inovačních politik EU v souladu se skutečnými či vnímanými potřebami rozvoje výzkumu, vývoje a inovací? Existuje možnost silnějšího olivového působení českých představitelů k většímu prosazení našich zájmů a k většímu povědomí profesní veřejnosti vůči nim?
2. Lze přímé komunitární granty vnímat jako účinné komplementární nástroje ve vztahu k Operačním programům (obecně, i v oblasti zajištění inovačního potenciálu)?